

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
« pol leta 8 L.
« četrt leta 4 L.
Za inozemstvo celo
leto 35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 71

V Gorici, v soboto 5. septembra 1925

L. VIII.

Neprebrana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
doru in se plačajo v na-
prel. List izdaja kon-
sorcij
GORIŠKE STRAŽE
Tisk Zadruga tiskarne
v Gorici, Riva Piazzu-
la št. 18.
Uprava in uredništvo
ulica Mameli št. 5,
— (prej Scuole). —

Uvodna beseda.

Ker se naši uvodniki zde oblastni-
kom večkrat nevarni in radi njih ple-
nijo in zasledujejo naš list, smo se
odločili, da damo danes na uvodnem
mestu besedo g. podprefektu samemu.

Goriški g. podprefekt nam piše:

Uvodnik včerajšnje »Goriške Stra-
že« št. 70, ki skuša braniti kulturne
in verske svoboščine ljudskošolskih
otrok, ščuva družinske očete, naj se
uprejo proti državnim zakonom in od-
redbam.

V isti številki tega lista je bil ob-
javljen tudi odlomek iz nekega lažika-
tekizma fašistovskih mladinskih zvez;
s tem se omenjajo najbolj kočljiva
prašanja mednarodnega značaja. Ob-
javljen je bil tudi v isti številki dopis
iz Drežnice, kjer so navedene na-
pache vesti v očividnem namenu, da
se ugled italijanske vojske zmanjša.

Ker imajo ti trije navedeni sestav-
ki namen, da ščuvalo tujeodno pre-
bivalstvo proti odredbam italijanske
države, da vzbudijo diplomatske za-
pletitve s prijateljskimi narodi in da
zmanjšajo sloves stroge discipline, ki
tako zelo odlikuje naše slavne vojake

ODREJA

goriški podprefekt na podlagi kr. de-
kreta od 15. julija 1923. št. 3268. in
od 10. julija 1924. št. 1081. ter na
podlagi pooblastila vzvišenega gospo-
da furlanskega prefekta.

NAJ SE ZAPLENI

omenjena številka »Goriške Straže«.
Varnostno oblastvo naj takoj uveljavi
ta odlok.

Gorica, dne 2. septembra 1925.

Podprefekt:
Scotti.

Slovenskim staršem!

Člen 4. Gentilijevega šolskega zakona določuje: »Pouk drugega (slo-
venskega ali nemškega) jezika v dodatnih urah je OBVEZEN za drugoje-
zične otroke, če so starši ali pa njihovi namestniki začetkom šolskega leta
javili, da vpišejo otroka za pouk drugega jezika.«

Slovenski starši! Vaša sveta dolžnost je tedaj, da zahtevate pri vpi-
sovanju svojih otrok za I., II. in III. razred ljudske šole, da se vaši otroci
poučujejo v slovenščini v dodatnih urah.

Ako bi ne hotel šolski voditelj (caposcuola) sprejeti prijave, pritožite
se takoj pri didaktičnem ravnatelju. Naznanite vsak slučaj tudi tajništvu
političnega društva »Edinosti« v Gorici, Via Mameli št. 5., če bi Vam de-
lali sitnosti pri vpisovanju slovenskih otrok za pouk slovenščine v dodat-
nih urah.

Prijavo za pouk slovenščine v dodatnih urah napiši na navadnem
papirju takole:

Alla Direzione della scuola elementare!

Il firmato

fa quale padre, madre, tutore e tutrice dell'alunno

di classe

a mente della vigente legge scolastica la dichiarazione d'iscrizione dell'as-
segnamento della lingua slovena in ore aggiunte.

li

1925.

Podpis

To pomeni v slovenščini:

Podpisani prijavlja kot oče, mati, ali pa varuh, oziroma varuhinja
učenca (ko)..... razreda.....

v smislu veljavne šolske postave za pouk slovenščine v dodatnih urah.

POZOR! Te vloge se morajo vložiti v Gorici in tudi na vseh po-
deželskih šolah za otroke prvega, drugega in tretjega šolskega leta.

Kaj se godi po svetu?

V soboto ob pol desetih dopoldne
se je slovesno otvoril V. ljubljanski
velesejem.

Tako se glasijo vesti v časnikih,
ki poročajo o tej velevažni gospodar-
ski prireditvi v slovenski prestolici,
v Ljubljani. Že zadnjič smo našim
bravcem pokazali na tem mestu, kako
se jugoslovanska država vedno krep-
keje razvija in postaja odločno čini-
telj v mednarodnem gospodarskem
svetu. Neprecenljivi naravni zakladi
Jugoslavije, ki jih je treba le dvigniti
in izrabiti, so najboljši jamstvo za
lepe dni mlade države ob Jadranu.

Vsa povojna leta se že vršijo v vseh
večjih mestih Jugoslavije vzorčni ve-
lesejmi, ki so nekaki mejniki gospo-
darskega razvoja. Ljubljanski vele-
sejmi so pa še posebej znani radi svo-
je slikovitosti in izvirnosti.

Primum vivere, dein philosophari.

Ta latinski izrek, ki trdi, da je naj-
prej treba jesti, če hočeš delati, je in
bo vedno v veljavi. Ta naravni zakon
je že ob zgodnjih početkih trgovstva
gnal narode, da so vedno bolj izpo-
polnjevali pota in načine trgovanja
in gospodarstva. Odkar se je v člo-
veški družbi uveljavilo načelo, da ni
družina ali pa zadruga zadosti, da
ustreže vsem telesnim in duševnim
potrebam svojih članov, je začela iz-
menjava blaga, trgovina. Vmesna
plast med proizvajalcem in kupcem,
trgovci, so posebno izza prve polovi-
ce srednjega veka vedno bolj odlo-
čali smer gospodarskega toka. Mo-
gočna zveza srednjeveških holand-
skih in nemških trgovcev, Hanza, je
pošiljala svoje ladje daleč gori na
sever v ruske zasnežene planjave po
dragocene kože severne divjačine.
Po srednjeruskim veletokih so plule

tovorne ladje v Nižni Novgorod, kjer
so naložile kože, usnje in dragoceno
sobiljevin. Prebivalstvo v tistih kra-
jih je že vedelo, kdaj pridejo hanze-
atski trgovci in so radi hitreje kup-
čije že prej počakali na trgovce na
posebnih določenih krajih s svojim
blagom. Na tak način so se razvili
vsakoletni živahni sejmi, kjer se je
po navadi zamenjavalo blago za
blago.

Navada sejmov se je ustalila vsled
vedno bolj rastočih kulturnih potreb.
Srednjeveška obzidana mesta so bila
kaj pripravi kraji, da so bili sejmari-
ji varni pred napadi. Vsak naš očanec
pa še pozna življenja polne sejme,
ko je bilo žegnanje pri fari. V mo-
dernem času, ko ni več treba zame-
njavati blaga za blago in je trgovec
že za vsakim ogrom, so se te vrste
sejmi s svojo zgodovino in narodnim
značajem porazgubili.

**Moderna trgovina — moderni
sejmi.**

Na mesto njih so v prvi vrsti go-
spodarsko zelo razvite države vpelja-
le takozvane vzorčne velesejme. Ti
so se ustalili posebno v Nemčiji; pa
tudi druge države so kmalu uvidele,
kakšen pomen imajo ti vzorčni vele-
sejmi za povzdigo vseh vej gospo-
darskega življenja v državi. Vse ev-
ropske države imajo že vpeljane stal-
ne vsakoletne mednarodne velesejme,
kjer se shajajo gospodarski krogi iz
vseh dežel in držav. Razstavljeno
blago kaže do kako visoke stopnje
razvoja se je povzpelo gospodarstvo
dotične države ali dežele. To je po-
seben važni radi tega, ker si po ogle-
du takih razstav ustvarijo zastopniki
inozemskih trgovskih družb in držav
svojo sodbo ter se odločijo ali za te-

snejša gospodarske stike ali pa gre-
do na drug vzorčni velesejem in se
tam razgledajo po čem boljšem. Na
mednarodnih vzorčnih sejmi se tudi
ne kupuje iz roke v roko, temveč se
bolj sklepajo trgovske zveze in po-
godbe. V najnovejšem času, ko se vse
usmerja le na poedine stroke, pa se
že berejo lepaki, ki vabijo ne več na
splošne vzorčne velesejme, ampak na
knjižni ali kovinarski ali žitni ali kak
drug velesejem ene stroke. Država
že ve, katera veja njenega gospodar-
stva najbolj cvete in to predstavi tu-
jim obiskovalcem in gospodarjem v
razgled.

Ljubljanski velesejmi.

Letos so gospodarski krogi v Slo-
veniji že petič po vojni razstavili svo-
je izdelke. Leta 1921. se je prvič po-
rodila misel, da tudi Slovenija poka-
že do kam je prišla s svojim gospo-
darstvom. Skromen je še bil začetek.
Na majhnem prostoru pod Tivolijem
so bile zgrajene lesene lope za raz-
stavljanje izdelkov. Na prostoru jedva
25.000 kvadratnih metrov je razsta-
vilo 470 tvrdk svoje izdelke. Prvi se-
jem je posetilo 100.000 ljudi. To je bil

začetek, ki je pa obetal še dobrega
razvoja.

Drugi semenj se je že znatno raz-
širil; tedaj je že stavilo na ogled svo-
je predmete preko 700 tvrdk. Tretji in
četrti sta se zopet izpopolnila in po-
večala. Razstave so se že udeležile
tuje tvrdke, celo iz Rusije, Francije
in Anglije.

Letošnji velesejem pa kaže vse pa-
roge gospodarstva od poljedelstva do
najtežjih strojnih izdelkov; celo šport
in zdravstvo sta odlično zastopana.

Vsi gospodarski listi poudarjajo, da
je ta ljubljanski velesejem eden naj-
boljših cele države. Že takoj prvi dan
so obiskali velesejem zastopniki vseh
oblastev in številni diplomatski za-
stopniki tujih držav. Po otvoritvi pa
se je razlila že prvi in drugi dan
dvašettisočglava množica ljudstva
po sejmišču. Od pondeljka dalje pa
je že na sejmišču prava slika trgo-
vanja; sklepajo se pogodbe, blago se
ocenjuje, zavrača, ponuja, zglašajo
se pri sejmskem uradu zastopstva,
vmes pa hrum in vrvenje domačinov
in radovednežev, ki jim ne uide no-
bena reč.

**Misli ob petem mejniku sloven-
skega gospodarstva.**

Čeprav je na ljubljanskem velese-
mu razstava ne le slovenskih izdel-
kov, ampak je udeležena vsa jugo-
slovanska država in celo inozemstvo,
je vendarle ta sejem v prvi vrsti va-
žen za razvoj gospodarskega življe-
nja med Slovenci.

Ta velesejem pa ni le mejnik, am-
pak tudi kašipot za naš razvoj. Tako
nekako razlaga svoje misli znani pu-
blicist Fran Erjavec ob priliki otvo-
ritve petega ljubljanskega velesejma.

Slovenski narod je še vedno kme-
tiški. Hrani ga po večini zemlja. To-
da kmetijstvo je že pred voino posta-
jalo vedno slabše; trume najboljših
fantov in mož so izginjale v ameriš-
kih in westfalskih rudnikih. Naravno;
saj je slov. kmetič res le »kmetič« z
majhno kmetijo kakih 5 hektarjev
zemlje. Zato ni bilo doma dovolj de-
la in ne jela. Toda danes pretresajo
ves svet gospodarske krize. Vsak na-
rod se brani tujih priseljencev, da za-
gotovi sebi kos kruha. Danes je rav-
no radi tega bolj kot kdaj prej po-
trebno, da se naše ljudstvo začne bolj
oprijemati trgovine, obrti in indu-
strije. Jedro naroda bo pač še ved-
no naš nepokvarjeni kmet na trdnem
domu, a za marljivi in sposobni slo-
venski narod je treba še drugih po-
tov. In ti so že omenjene gospodar-
ske veje. Bogata priroda nas sama
zove, naj se jih oprimemo.

Slovensko ljudstvo ne sme gleda-
ti križem rok v prihodnost. V mar-
ljivem delu mu je zasiguran gospo-
darski, politični in нравni dvig. Vsi
razumniki in vodilni ljudje pa naj bi
razširili ta klic med vse naše ljud-
stvo, če hočejo res biti pravi »narod-
ni vodniki«.

DNEVNE VESTI.

Bravcem in prijateljem.

Roka pravice je zopet padla po
nas. Zadnja številka našega lista je
bila zaplenjena. Odlok priobčujemo.
Pristavljamo le, da smo uvodnik, ki je
bil letos zaplenjen, objavili že LAN-
SKO LETO dne 25. septembra.

Tako smo za eno izkustvo boga-
tejši: kar je bilo lahko lani dopustno,
je lahko letos od sile nevarna reč.

† Andrej Uršič.

V torek dne 1. t. m. je umrl po dolgi
in mučni bolezni g. Andrej Uršič,

župnik na Vogerskem. Pogreb se je
vršil v četrtek dne 3. t. m. ob deseti
uri zjutraj. Duhovnik sobratom ga
priporočamo v molitev.

Pokojnik je bil rojen v Sovodnjah.
Po končanih šolah je služboval naj-
prvo kot kaplan v Kanalu. Potem je
bil vikar v Oblokah in Orehku. Nato
je prišel za župnika v Slovrenc v
Brdih. Tam ga je dohitela svetovna
vojna in mu prinesla težko gorje.
Odpeljali so ga v notranost države in
je moral pretrpeti marsikatero brid-
ko uro. Po končani vojni se je vrnil

v Slovrenc, pa mu ni bilo dovoljeno tam ostati. Leta 1921. je dobil župnijo na Vogerskem, kjer je sedaj v 61. letu tudi mirno v Gospodu zaspal. Mir in pokoj njegovi blagi duši!

Ranjki je bil znan šahist. O šahu je pisal v raznih naših revijah in časopisih ter skrbel s svojimi nalogami za »šahovski koticček«. S svojim delom na tem polju si je pridobil ime izven mej naše ožje domovine in je bil v stiku s svetovnoznanimi šahisti. Med Slovenci je bil g. Uršič med prvimi, ki so se globlje zanimali za plemenito šahovsko igro in si je priboril v tem oziru častno mesto. Kot človek je bil pokojni g. Uršič vesele narave, dober in duhovit družabnik ter zgleđen duhovnik. Kdor ga je poznal, ga je tudi vzljubil. Ohranimo mu časten spomin!

Po zaplembi.

Zadnja »Goriška Straža« je bila, kakor sporočamo na drugem mestu, zaplenjena. Da dobim tozadevni odlok sem se oglašil pri pol. nadkomisarju Diazu. Kakor običajno se je razvnel tudi tokrat med nama razgovor o vzrokih zaplembe. Ker se nisva strinjala, je postal pogovor precej oster in me je g. nadkomisar dal aretirati. Nekoliko po deveti uri zvečer so me trije detektivji odpeljali v sodnijske zapore v ulici Dogana. Drugi dan, v četrtek, okrog opoldne, je prišel v zaporo detektiv, katerega je poslal tja nadkomisar Diaz z naročilom, naj me izpuste na prosto. Svoj ukrep je vtemeljeval nadkomisar s tem, da je bila »Straža« zaplenjena predno je prišla koma v roke. Ker pa postanejo dejanja, ki jih navaja zaplenilni odlok zločini še le po objavljenju v javnosti, nisva zagrešila ne jaz ne »Straža« nobenega zločina, zato me je moral spustiti na svobodo. O ostalem pa pri priliki. Polde Kemperle.

Zopet udarjeni?

Dolg je križev pot, ki ga morajo prehoditi bivši železničarji v borbi za svoj obstanek. Te dni pa čujejo zopet nove glasove in so že izdani tozadevni odloki, da BODO VSI BIVŠI AVSTRIJSKI ŽELEZNIČARJI PRESTAVLJENI V JUŽNE POKRAJINE DRŽAVE.

Ne vemo, kaj bi k takemu početju rekli. Železničarji, očetje cele kopice otrok, ki jim je vojni in povojni čas pustil le njihovo bedo, stoje pred novim odlokom, ki jim takorekoč ogroža njihov obstoj. Ali naj se pripravijo na dolgo in z velikanskimi stroški združeno pot v neznane kraje ali naj pustijo svojo borno službo in ostanejo s svojimi družinami na cesti nagi in lačni?! Komaj so si morda uredili skromno domače ognjišče, že jih podi železniška uprava proč, morda v še večjo bedo in pomanjkanje. Ali je res državni uslužbenec le vijak v državnem mehanizmu ali je še človek, ki misli in čustvuje ravnotako kot najvišji železniški uradnik?! Take-mu nenadnemu premeščenju naših ljudi se upira človečanski čut; država si pa s tem pridobi le tropo nezadovoljnih.

Za danes naj zadostuje, ker upamo, da bodo koraki, ki bodo v kratkem storjeni, nekaj zalegli in se bo tak odlok preklical.

Treznost, treznost!

Na podlagi strokovnega mnenja državnega zdravstvenega sveta je odredilo ministrstvo železnice v Pragi, da se smatra kot namenoma povzročene bolezni vse one, ki so nastale radi čezmernega uživanja alkoholnih pijač. Namenoma povzročeno bolezen predvideva službena pragmatika, ki v takih slučajih odtegne vso podporo. Vsak nameščenec državnih železnic je s posebno okrožnico opozorjen na to, da čezmerno uživanje alkoholnih pijač ogroža njegovo zdravje s tem, da povzroča vse mogoče bolezni. Če pije uslužbenec vzlic zdravniškemu pouku dalje dokler ne oboli, potem velja to za bolezen, ki jo je nameščenec po lastni krivdi povzročil. Ministrstvo poziva vsa ravnateljstva železnic, da naj dajo tozadevna navodila vsem železniškim zdravnikom.

Zdravniki naj pri bolniških pregledih preiskujejo, če je bolezen v zvezi z uživanjem alkohola in naj to natančno zapišejo v svrhu poznejše uporabe. Isti predpis velja za uživanje morfija in kokaina.

Slava velikemu borcu.

Krški škof Srebrnič, naš solkanski rojak in Mahničev naslednik na biskupski stolici, je izdal v »Katoličkom listu« proglas, da se zgradi Mahničev dostojen grob. Najbolje bi bilo po njegovem mnenju, da dobi njegov pepel pokoj v samostanski cerkvi sv. Ksaverja v Zagrebu. Tako bi se mu izpolnila vsaj po smrti želja, ki jo je zapisal: »Ob počitnicah sem najraje se umaknil v gozd, daleč proč od ljudi.«

Poroka.

V sredo 2. septembra se je poročil v Avberu na Krasu dr. Janko Vovk z gospodično Ido Della Savia, hčerko znane rodbine iz Sv. Antona pri Kopru. Poročil ju je nevestin stric Pipan Ivan. Bilo srečno!

Dom duhovnih vaj.

Dne 31. julija je blagoslovil ljubljanski vladika »dom duhovnih vaj« v Ljubljani poleg cerkve Sv. Jožefa. S tem se bo misel duhovnih vaj razširila po vsej Sloveniji, ker čutijo vsi, da smo v teh razruvanih povojnih razmerah potrebni obnove duha, srca in volje. Neki znamenit časnikar je rekel, da današnji rod pozna tisoč tujih reči, pri tem pa nima časa, da bi spoznal sam sebe. Zato pa so ravno duhovne vaje, ki naj človeka zopet zberejo in mu odkrijejo lastno osebo. Vsled tega so velika dobrota za človeštvo.

Naše razumnost in vsi na Primorskem smo tudi potrebni duhovne obnove. Če bodo duše ubrane, bo tudi naše življenje potekalo v lepi skupnosti. Zdaj se obnavljajo samostanske hiše na Sv. Gori in na miren-skem Gradu; ali bi ob tej priliki ne bila sveta naloga cerkvenih oblastev, da bi tukaj tudi odločila maihen koticček za skromen »primorski dom duhovnih vaj«?

Ko je pred kratkim naše dijaštvo iskalo koticček za svoje verske dneve združene z duhovnimi vajami, je moralo moledovati na vseh pragih, da je končno dobilo prostorček. Za to niso te misli neumesne, ampak naj jih v to poklicani premotrijo, da ne bodo besede o duhovni obnovi le besede v veter.

Po poti duhovne obnove.

Po navdušenih in v življenju kipečih dneh socialnega tečaja v Sv. Križu je priredila Dijaška zveza »verske dneve« v Gorici. Ti dnevi duhovne obnove so se zelo dobro obnesli in upajmo, da se bodo sadovi kmalu pokazali.

Za dobro stvar!

Primorsko krščansko - socialno dijaštvo je razposlalo po deželi drugo število svojega glasila »Rast«. Ker so z izdajanjem glasila združeni veliki stroški, pozivljamo in prosimo vse one, ki so prejeli »Rast«, naj pošljejo po priloženi položnici znesek dveh lir čimprej. — Uprava »Rasti«.

Umesten poziv.

Že sedmo leto teče od kar je ponehala svetovna morija. Posledica vojskih razdejanj se po drugih deželah skoro nič več ne poznajo. Le na naši bedni in opustošeni zemlji še občutimo vso grozoto vojne. Dan za dnem bereš v časnikih o nesrečah vsled preostalega vojnega streliva zlasti v frontnem pasu. Da ta žalostna poročila, ki še vzbujajo v ljudstvu stud in gnjus nad človeško besnostjo v svetovni vojni prenehajo, poziva vojaški urad za pobiranje vojnega materiala (Sottoufficio Raccolta Materiali e Munizioni di Gorizia), naj se natančno vsa nahajališča vojnega materiala omenjenemu uradu. Učiteljstvo, duhovščina, listi, županstva, ugledne osebe, naj javijo, kje se nahajajo še polna streliva bivših armad, ali orožnikom ali finančni straži ali drugim javnim oblastvom ali pa kar

naravnost na urad. Ta bo potem poskrbel, da se nevarno razstrelivo odstrani in vniči.

Gospodinjski tečaj

v zavodu šolskih sester de Notre Dame v Trnovem pri Il. Bistrici se bo otvoril z novim šolskim letom tudi letos. Sprejemale se bodo deklice, ki so dovršile 16. leto. Poučevale se bodo teoretično in praktično v gospodinjsstvu, živilstvu, zdravstvu, kmetijstvu, vrtnarstvu, živinoreji, kokošjerji, šivanju, ročnih delih, likanju, kuhanju, italijanščini in knjigovodstvu. Gojenke plačajo mesečno 150 lir. Starši, ki želijo, da bi se njihove hčerke izobrazile v razumnem gospodinjsstvu v zavodu, naj se zgledajo pisмено ali ustmeno že meseca septembra.

Telovadni nastop na Slapu pri Vipavi.

O telovadnem nastopu zadnjo nedeljo na Slapu pri Vipavi, ki se je obnesel nepričakovano sijajno, smo prejeli daljše poročilo, ki ga pa danes radi pomanjkanja prostora in radi neprilik, ki so v zvezi z vsako zaplembo, ne moremo priobčiti. Prosimo nekoliko potrpljenja do prihodnjic. Naj povemo samo, da so bili telovadni nastopi vseh skupin izredno lepi in tehnično prav dobro izvajani. Tudi ogromna udeležba iz cele zgornje Vipavske doline — zbralo se je okrog 700 gledalcev — je slavnost zelo povzdignila.

Koncert »Učiteljskega zbora« v Solkanu.

V nedeljo 6. t. m. se bo vršil v Solkanu koncert učiteljskega zbora, pri katerem nastopijo vsi člani pevci in pevke. Spored: Lajovic: Bolesť kovač, Lan, Ples kralja Matjaža, Pomladni spev, Kroparji. E. Adamič: Molitev pastirčkov, Belokranjske svatovske, Kaj pa delajo ptički, Po vodi plava, Pojdem na Hrvatsko, Mlad junak. V. Žganc: Dil-dil-duda, Cin can cvrgudan. St. Mokranjac: Kozar, X. rukovet (Biljana). — Cene običajne. Vsem ljubiteljem lepe pesmi priporočamo, da se koncerta vdeležijo.

Pevovodja prof. Kumar bo v nedeljo zopet nastopil s svojim zborom. Vnema učiti zbora, da razširja umetnost po vsej naši zemlji je nadvse plemenita. Upamo, da bo občinstvo s svojim obiskom tudi pokazalo, kako ume ceniti trud pevovodje in pevcev.

Prav čudno se pa bere na vabilih, da zbor učiteljske zveze nastopa pod imenom »mladinskega krožka« v Solkanu. Menimo, da velika organizacija se ne odreže prav taktno, če koncertira pod imenom majhnega krožka, ki je obenem še nekam strankarsko navdahnjen. To organizatorjem, ne zboru (!), v premislek.

Pomorske vaje in opozicija.

Pred kratkim so se vršile okrog Sicilije velikanske vaje italijanske mornarice. Kot poročevalci so bili povabljeni tudi uredniki raznih listov, le opozicionalni časnikarji so bili zavrnjeni, češ, da ni na italijanskih ladjah mesta za one, ki so še pred kratkim razkrajali armado.

Lepega dne bomo pa še brali, da kdor je v opoziciji, ni več čistokrven Italijan.

Članom »Mladike«!

Odbor prosvetnega društva »Mladika« vabi tem potom vse svoje članice in članice, tudi neizvršujoče, naj se osebno javijo prihodnjo nedeljo in na praznik od pol enajstih do pol dne pri društvenem blagajniku v društvenih prostorih v svrhu natančnega pregleda članstva. Kdor se ne more javiti osebno, naj se po dopisnici.

Merosodni urad

daje v vednost, da je na podlagi obstoječih naredb strogo prepovedano rabiti v trgovanju sode, ki jih ne bi poprej preizkusil omenjeni urad in ki ne bi imeli potrebnega žiga.

Kdor se ne bi po tem ravnal, bo natančno obsojen in bo kaznovan. Sode pregleduje in žigosa merosodni urad v Gorici vsak delavnik.

Vzhod vstaja.

Na Kitajskem je izbruhnila stavka vseh poštних uradnikov. To mezdno gibanje pa ima tudi svoje politično ozadje. Stavkujoči uradniki zahtevajo namreč poleg zvišanja svojih plač tudi, da se odpustijo vsi uradniki, ki niso Kitajci!

Žalostna obletnica.

1. septembra točno opoldne je objela glavno mesto Japonske Tokio grobna tišina za 2 minuti. S tem molkom so obhajali prebivalci Tokia grozno obletnico strahovitega potresa, ki je pred dvema letoma vničil najbolj cvetoče japonske pokrajine in pokopal v ruševinah in plamenih 67 tisoč ljudi.

Dežela poslancev in ministrov.

V Nemčiji so vse nekdanje samostojne dežele, ki so tvorile nemško državo, ohranile svoja ministrstva in svoje zbornice. Tako se danes Nemci lahko ponašajo, da imajo menda izmed vseh držav na svetu oni največ ministrov in poslancev. Slednjih je nič manj kot 2700, ministrov pa preko sto. Ministri so pa drag »špas« za davkoplačevalce.

Nesrečniki.

L. 1923. se je umorilo v Nemčiji 13.288 ljudi. Bežali so pred nesrečo v smrt. Najglasnejša priča današnje brezverske družbe.

Stavka posebne vrste.

Danes živimo v dobi samih stavk. Prav svoje vrste je pa stavka, ki so jo začeli berači v poljskem mestu Lodzu. Mestni svet je namreč prepovedal beračenje in obljubil beračem podporo. Ti so pa odbili ta predlog in proglasili stavko. Če bodo s tem prisilili svoje »delodajalce«, da jim zvišajo »mezde«, je pa druga reč.

Pristojnost jugoslovenskih konzulatov v Italiji.

Jugoslovensko zunanje ministrstvo je izvršilo sledečo razdelitev pristojnosti jugosl. konzulatov v Italiji: Konzulat v Milanu ima pokrajine: Pijemont, Lombardijo, Emilijo in Ligurijo. — Konzulatu v Trstu so podrejene vse tri Benečije in Istra. — Konzulat na Reki obsega reško ozemlje in otoke v Kvarnerju. — Konzulat v Zadru ima zadarsko oblast. — Konzulatu v Bariju so podrejene provinc: Kalabrija in otok Sicilija. — Poslaništvo v Rimu, ki ga v kratkem zamenja novoustanovljen konzulat, obsega pokrajine: Toskana, Umbrija, Abrucci in Kampanija.

Valuta.

Dne 3. septembra si dobil:

za 100 franc. frankov	117.75 do 119.60	Lir
za 100 belg. frankov	120.— do 122.—	Lir
za 100 švic. frankov	478.— do 483.—	Lir
za 100 češ.-slov. kron	78.75 do 79.50	Lir
za 1 zlatno marko	6.30 do 6.40	Lir
za 100 dinarjev	44.40 do 44.75	Lir
za 1 šterling	129.20 do 129.50	Lir
za 1 dolar	24.90 do 25.10	Lir
Novci po 20 frankov	95.— do 100.—	Lir
za 100 avst. kron	0.0350 do 0.0360	Lir

Beneške obligacije.

Dne 3. septembra: Srednji kurs L. 71.90, v Trstu 72.25; v Milanu 73.—, v Rimu 72.25 L.

Pozor!

Naša zavarovalnica

„L'UNION“

— Gorica —

se je preselila s svojim uradom

v Via Barzellini št. 2
I nadstropje.

Širite »Goriško Stražo«!

Smrt generala črnih srajc.

V nedeljo ponoči je umrl v Rimu general Asklepij Gandolfo, vrhovni poveljnik fašistovske milice. V svetovni vojni se je zelo odlikoval na Krasu in si priboril celo vrsto odlikovanj. Mussolini mu bo težko našel vrednega naslednika.

Ponižnost je lepa reč.

Svojemu povelju o izgonu bivšega pravnega ministra Oviglia iz snopa je vrhovni tajnik priložil še posebno objasnilo. V njem pove tudi tole, da bo takoj odložil svoje mesto, če se bo zdela njegova politika zgorela; pri tem pa ne bo igral nikakega uskoštva. Tako trdi ponižni Farinacci. Če bi pa šlo za res, bi najbrže pa malo drugače rekel:

Čudežna ozdravljenja.

V Lurdu se še vedno dogajajo čudežna ozdravljenja, ki jih morajo znanstveno in uradno potrditi kot taka. Pred 14. dnevi so priredili Francozi svoje običajno narodno romanje k lurški votlini. S seboj so imeli tudi neozdravljivo bolne, ki so jih razni zdravniki z medicinskih fakultet preje preiskali. 25letna gospodična Luisa Bapt in gospodična Teresa Jubard sta na mah ozdraveli. Zdravniška komisija, v njej so tudi brezverci, je potrdila, da nista mogli naravnim potom ozdraveti.

Šolski zavod de Notre Dame v Trnovem pri Il. Bistrici.

V Trnovem pri Il. Bistrici deluje že več let zavod šolskih sester de Notre Dame. Gojenke si pridobijo potrebno izobrazbo za dom; izučijo se toliko, da lahko vodijo staršem-podjetnikom

pisarniške posle, da dobijo službe po pisarnah ali pa da nadaljujejo študije na učiteljski ali trgovski šoli. Zavod je vzoren v zdravstvenih in vzgojnih ozirih in je razmeroma zelo po ceni, tako da je tudi neimovitim staršem mogoče vzdrževati hčerke v zavodu. Velika važnost se polaga na pravno vzgojo gojenk. Šola ima osem popolnih razredov. Deklice, ki bodo obiskovale višje tri razrede, se bodo ob enem pripravljale za državno izpit čez komplementarno šolo in nižji tečaj učiteljske. Italijanščina se poučuje kot predmet vsak dan, pa tudi kot učni jezik pri nekaterih drugih predmetih. V posebnih urah se poučujejo gojenke na željo staršev tudi v nemščini, francoščini, glasovirju, gosli, strojepisju in stenografiji. Deklice, ki bodo hotele polagati izpit čez nižji tečaj učiteljske, se bodo poučevale tudi v latinščini. Šola bo tedaj odgovarjala po prejemnosti in učnem načrtu novi šolski reformi, tako da se bodo gojenke pripravljale za javne službe; izobraževale se bodo pa tudi za boljše družinske razmere. Natančnejša pojasnila daje vodstvo zavoda. Starši, ki nameravajo poslati hčerke v zavod, naj se čimprej oglašijo, ker s 1. oktobrom bo začel redni šolski pouk.

Gospodarski boj.

Pred časom smo pisali o orjaškem boju med delavskimi množicami in delodajalci, ki se bliža z naglimi koraki. Mezdno gibanje je že objelo v veliki meri Severno Ameriko. Rudarji so zahtevali povišanje mezd za 10 odstotkov. Ker so kapitalistične družbe to odklonile, je stopilo v stavko okrog 160.000 rudarjev.

posebno na Krasu in povsod tam, kjer je obnavljala hiše in druga poslopja znana zadruga »Čerg«. Potrebna bo v vseh teh slučajih vstrajna in energična akcija, da se prizadetim vojnim oškodovancem reši, kar se sploh rešiti da. Kmetsko-delavska zveza v Gorici bo storila vse, kar je mogoče storiti v korist nesrečnih vojnih oškodovancev. Naprosila bo poslanca Besednjaka, da bo posredoval glade vseli prizadetih vojnih oškodovancev pri Kreditnem zavodu v Benetkah in pri merodajnih ministrskih v Rimu.

Da bo delo urejeno, vabimo vse prizadete vojne oškodovance, ki so že dobili tozadevna sporočila od finančne intendance, da se čimprej javijo v tajništvo K. D. Z. Via Mameli 5.

S seboj naj prinesejo pismo, ki so ga dobili od finančne intendance.

Ravno tako naj se javi v tajništvo vsak vojni oškodovanec, ko dobi od finančne intendance omenjeno pismo.

Tajništvo K. D. Z. v Gorici.

Nov plevel.

Po bovškem in tolminskem okraju se je razpasla nova vrsta plevela, ki dela našim poljedelcem hude pregla-vice. Kot smo se v naglici poučili imenujejo ljudje to novo ljuliko, ki je zašla med dobro setev »Tomažin«. Ime je nastalo po nekem posestniku v Ladrju, na čigar polju se je ta plevel najprvo pojavil. V znanstvenem svetu pa je bolj znan pod imenom »amerikanski rogoviček« ter ga opisujejo že Mohorjeve »Skodljive rastline«. Tu se bere, da je ta plevel bil pred leti huda nadloga zlasti v Nemčiji. Opustošil in zatrl je rodovitna polja kot roji kobilic ali huda suša. Zato mu je treba še ob uri priti v okom.

Urednik »Gospodarskega lista« je za to nevarnost že izvedel in bo tega nevarnega škodljivca natan-

čneje opisal v prihodnji številki naše-ga gospodarskega glasila.

Menda se bodo tudi pri oblastvih naredili potrebni koraki, da se naš žet itak drugače hudo prizadeti kmetič ubrani vsaj tega sovražnika.

Za povzdigo našega sadjarstva.

Dne 27. avgusta se je sestal v prostorih Trgovske zbornice odbor za povzdigo goriškega sadjarstva. Pri sestanku so bili navzoči odlični strokovnjaki na polju kmetijskih ved, med temi tudi urednik našega »Gospodarskega lista«, g. ing. Rustja.

Dr. Vallig, odborovni tajnik je podal izčrpno poročilo o dosedanjem delu za prosep sadjereje, te vedno bolj važne veje našega gospodarstva. Poročal je tudi o zelo dobro uspelem izletu naših sadjarjev v Massalombardo, Imoli in Cesani. Ob zaključku seje je odbor določil za letošnjo jesen posebne nagrade umnim sadjerejcem. Ravnotako bo tudi skušal razdeliti našim sadjarjem mladike po nizkih cenah. Vse to se bo še natančneje objavilo.

Kaj je novega na deželi?

Št. Peter pri Gorici.

Naš občinski komisar, znani vitez Galleusig, je odstopil. Ali prostovoljno ali neprostovoljno, o tem danes ne bomo govorili. Naj povemo samo, da je s svojim komisarjenjem spravil občino v težke dolgove in povzročil splošno nezadovoljnost. Njegovo dedščino je prevzel g. pol. nadkomisar Diaz v Gorici, ki je bil v torek 2. t. m. imenovan za občinskega komisarja. Upamo, da se bo g. nadkomisar resno zavzel za našo občino in napravil red, ki ga že dolgo časa pogrešamo. Ureditev občinskega premoženja in nove volitve sta dve zadevi, ki nujno kličeta po rešitvi.

Gabrije pri Mirnu.

Slov. izobr. društvo »Skala« v Gabrijah pri Mirnu priredi v nedeljo dne 6. t. m. na dvorišču g. Marušiča (pri Bajti) veliko vrtno veselico. Na sporedu je trodejanjska »Rodoljub iz Amerike«, deklamacija, kuplet, razne pevske točke, srečolov ter šaljiva pošta. Med odmori svira »Godbeni krožek«. Začetek točno ob treh. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Solkan.

Preteklo nedeljo dne 31. avgusta smo v Solkanu po dolgem času plesali. Priredili so ta ples mlečnozobni fantiči, (ki bi spadali po starem običaju v postelj že ob 8. zvečer), a žal med njimi tudi priletni družinski oč-

tje pomešani s snoparji. Sodelovali so pri tej slavnosti tudi bivši komunistični župan in bivši predsednik komunističnega »Ljudskega odra«. Vspeh plesa je bil ta, da je doplačal vsak, ki je držal »Bal« Lir 130.—. Potem pa le tarnajte o mizeriji, saj vam ne bode v bodoče nikdo več verjel, kajti če imate v enem večeru za ples nad L. 1.300.—, potem je to pač znamenje blagostanja, ne pa mizerije. Kaj pravijo k temu resni in značajni komunisti?

Lokavec.

(Zahvala.) Šol. vodstvo se prav lepo zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je šolska prireditev v nedeljo 23. t. m. tako dobro uspela. — Posebno zahvalo izreka podpisano vodstvo g. Ant. Kompara za brezplačno prepustitev veseličnega prostora, lesnim trgovcem gg. Petru Hmelaku, Fr. Hmelaku in Josipu Kovaču za izposojene deske in trame; gg. Mirkotu Kompara in Jankotu Vidmarju za res požrtvovalno pomoč pri postavljanju odra, gč. gojenkam gospodinjske-nadaljevalne šole za sodelovanje in g. Postl-nu za njegovo pomoč. Na vstopnini so preplačali gg.: Andrej Slokar 24 L.; Postl 15 L.; Černigoj Henrik 7 L.; Hermina Kompara 5 L.; Ajdovci gg.: Vuga, Juras, Bras, Čermelj po 5 L.; Žigon A. 1 L.; za kar jim izreka podpisano šol. vodstvo najlepšo zahvalo. Šol. vodstvo.

GOSPODARSTVO.

V znanje prizadetim vojnim oškodovancem.

Finančna intendanca pošilja vojnim oškodovancem pisma, v katerih jim javlja, da jim je bila likvidirana vojna oškodovina n. pr. v znesku lir 97.832.95 in da so jim bili neopravičeno preplačani predjimi n. pr. od kreditnega zavoda v Benetkah za n. pr. lir 41.265.60. Nato pozivl a finančna intendanca vojnega oškodovanca, da plača preplačani znesek zavodu, ki je predjimi izplačal.

V tajništvu se je do danes zglasilo šest vojnih oškodovancev. V teh slučajih znašajo preplačani predjimi lir 41.265.60, lir 30.997.50, lir 21.192.10, lir 40.102.65, lir 30.529.90, in lir 22.000.

Vidimo, da gre za naravnost grozne zneske. Takih slučajev je mnogo,

Neobjavljen dokument iz politične prošlosti Primorske.

V občinah Drežnica in Livek odprodalo se je nekaj tisoč gld. zakladnega posestva brez pogodb, brez računov in pogubila se je večina izkupička in zadeva je stara 25 let. Računi občine Št. Viška gora ležali so nerešeni od l. 1880 do 1894. V davčni občini Otalež puščalo se je naraščaj leta in leta primanjkljaj in se mora danes plačati okoli 2000 gld. iz zakladnega premoženja, ker deželno knjigovodstvo in deželni odbor ni opazil, da županstvo ne pobira davščin po § 70 občinskega reda. Račun občine Avče za l. 1873 in 74 rešil se je srečno po leti 1897.

Ze iz početka bilo je očitno, da se je ond poneverjalo in deželni urad je lahko takoj in z resnobo lahko do-gnal, dočin je letos čez 24 let manjkalo spomina in dokazil zadeti krivca in dati zadoščenje javnemu mnenju. Družina Faletič v občini Aibi še danes čaka nad 20 let, rešitve računov bivšega nje glavarja in župana občine. Urejevali so se toliko časa, da je zmanjkalo spisov! Občina Kal pre-ganjala se je po prosto volji s sosedno občino Lokovec in si vknjižila v

nepremakljivo zakladno premoženje slednje občine izvršilno pravico za 88 gld. in 1 gld. Banjščica Sv. Duha pravdala se je brezskrbno in ima se vršiti izvršilna cenitev občinskega nepremakljivega premoženja. Za občino Kojsko je potrjeval deželni odbor od leta do leta račune, dokler niso občanje sami prišli na to, da manjka iz njih 1200 gld. Občinski pašniki v občini Devin so prošli v zasebno posest. V občini Slivno se je prodalo sveta na javni izvršilni dražbi, radi dolžnih 3 gld. in so narasli dotični izvršilni stroški nad 100 gld. Mrzke, mrtve številke kriče in očitajo deželnemu odboru in zboru preglasno, da ne vršita svoje dolžnosti, da zastopniki obeh narodnosti nimajo vesti, ako puščajo, da gre deželna uprava še dalje po taki poti. Deželna odbornika italijanske narodnosti ne znata, nečeta jo rabiti, varujoč prevlado italijanščine v deželnem odboru. Odkazane so jim kot poseben delokrog vse zdravstvene, šolske, gospodarske zadeve in deželni zavodi, sploh vse, kjer se kaže avtoriteta in ugled dežele na kaj. Ta ugled seveda ima italijanski nimbus. Občevanje notri s slovenskimi občinami in vlagatelji se vrši potom prelaganja, tako da zgublja eden najbolj zmognih deželnih uradnikov skoro ves svoj čas v prevajanjem sloven-

skih vlog na italijanski jezik in italijanskih rešil na slovenski jezik. Deželnega tajnika-pravnika se neče namestiti, ker bi bil vsled nedružljivosti, neodstopljivosti italijanskega življa nemogoče tajnik slovenske narodnosti. Slovenščine se iz zaničevanja in preziranja Italijan ne uči in ako se je za svojo osebo korist izučil in rabi proti neukemu kmetu za izkoriščanje, neče se je uporabljati javno. Tajnik italijanske narodnosti je torej nemogoč. Da pa ni treba nastavljaati tajnika slovenske narodnosti, ne imenuje se ga in prepušča propadanju gospodarske občinske razmere 100 občin. Tako daleč se tira italijanska narodna brezobzirnost. Tako mehko je slovensko zastopništvo in ne dvigne pesti in se osvobodi takega hlapčevanja. Želi se staviti ne bivanje deželne-ga tajnika na rovaš štedljivosti. No, naj se še pove, da se njega cela plača vsako leto potroši za nagrade deželnim uradnikom, dnevničarjem in slugam za dela, katera so po svojem poslu že itak dolžni izvrševati.

Mnogo deželnih uradnikov je nezmožnih slovensčine in to pri uradu dežele, ki ima pod seboj 100 slovenskih in 38 italijanskih občin. Uradne knjige, zapisniki, vse notranje poslovanje je izključno laško in slovenska stranka brez kazača in tolmača ne

more sama pregledati niti ene uradne knjige. In ker ni tajnika-pravnika, ni torej osebe zaupanja pri deželnem uradu, slovenska stranka nima koga, da bi jo istinito poučil. Take so razmere v deželnem uradu, kateremu stoji na čelu deželni glavar, ki bi morali biti najbolj svest gesla »iustitia fundamentum regnorum« »viri-bus unitis«. Slovenske stranke so več ali manj po narisanim sistemu brezpravne, ker ni skrbjeno za to, da se za njih pouk skrbi.

Deželne doklade kronovine Goriško-Gradišanske so res najnižje takraj Litve. So najnižje, ker je vse breme za skupne zadeve prevajeno na občine in na izravni davek okrajev. Pobiranje deželnih doklad se vrši vedno po enem načinu in ni misliti na zboljšanje, dokler manjka sposobnih oseb pri deželnem uradu, ki bi se temeljito bavile s tem vprašanjem. Doklade k potrošni vira in mesa pobirajo se istočasno z erarično potrošni-no, potrošnino za drobno točenje žganja in piva potom zakupa. Dasi so druge kronovine in posebno sosedna kranjska z uspehom prevzele pobiranje takih doklad v lastno upravo, pri opisanih razmerah v deželnem odboru ni misliti, da se pride skoro do boljše izkoriščanja te vrste deželne davščine.

Avče (Poziv).

Podpisani predsednik izobraževalnega društva v Avčah pozivam dotičnega, ki je pisal pismo z nečistljivim podpisom na društvo, da se oglasi imenoma in stvar pojasni, v nasprotnem slučaju ga smatram za navadnega falota. Ker so njegove trditve popolnoma neresnične in izmišljene, prevzamem podpisani za vso stvar popolno odgovornost.

V Avčah, dne 3. septembra 1925.

Kolenec Valentin, preds.

Iz Baške doline.

V kratkem bo zasvetila tudi po naši dolini električna luč. Po več mesečnem delu bo kmalu dokončana nova elektrarna. Stavi jo znana domača tvrdka Štrukelj. Ni se strašila nobene truda in ovir, ki niso bile majhne, da le pridejo ljudje od svojih leščerb k dobri razsvetljavi. Nova električna centrala bo preskrbovala z električnim tokom Slap, Idrijo ob Bači, Sv. Lucijo in Podmelec. Treba bo pa še marsikakih naprav in napeljav, da se bodo naši ljudje gospodarsko in kulturno dvignili.

Miren.

(Vzorno!) Preteklo nedeljo je priredil mirenški »Vrabc« javen ples. Nedopovedljivo je cvrčal in kolovratil. Njegov košati rep »Štanta« bi se mu kmalu razčesnil. Vsa drobnjad iz Hriba in Dola se je zgrinjala okoli njega. Mimoidočemu se je zdelo, da je vso okolico zvrtočlavlil. Le časti vredni gornji konec se mu je vzvišeno posmihal. Pa glej ga šmenta! Jedva je hladni mrak zagrnil mater zemljo, je tudi imenovani gornji konec prešinil »Vrabčev« vrišč in zaščegetali so podplati tega in onega. In glej, zbrala se je in odpravila dobršna četa celo iz časti vrednega gornjega konca. »Vrabec« pa si je zmagoslavno mežikal. Pa človek bi mislil: saj ni mogoče! To so le agitatorji izpod omenjenega »repa«. Pa ni bilo tako. Drugi dan v jutro je »Vrabec« kajpada ves razkrokan obrnil svoj vrat tja preko svojega »repa« in zacvrčal zmagoslavno: Prav res, tudi oni so bili prišli in prav o n i! Kdo bi mislil? Nazadnje bodo pa kazali nase, češ, mi smo posebljena doslednost. — Kaj naj rečemo?

Kojsko.

Iz glasbenega poročila, ki ga je napisal g. Srečko Kumar o priliki Marijinega vnebovzetja, bi človek sklepal, da je Kojsko najbolj napredna vas v celi Julijski Krajini. Vsa čast g. Vidu Kumariju in Francu Bevčiču, in godbo, in pa društvu »Svoboda« v najmanjši Kojsčanski vasi — na Njivicah, ki prireja predavanja in ima čitalnico, pevski in dramski odsek. Ali to je tudi vse, kar je dalo Kojsko v zadnjih 30 letih. Koliko drugih kulturnih ustanov imamo še v Kojskem? Koliko gospodarskih, socialnih in športnih? In kedo je temu splošnemu mrtvilo kriv posebno po vojski?!

Župani, učitelji, tajniki, poštarji, birtji, trgovci in vseh teh podrepaniki so krivi, da ni več Kojsko — Ilomsko ali Kviško, kot je bilo nekda ampak Quisca, Polžev grad, Rakova pot, Blatni dol in Zaspana vas. In zakaj so omenjeni krivi? Po večini so menjavali prav po kameleonsko svoje prepričanje zato, da so izžemali ubogo ljudstvo in si priborili častne naslove in velika korita.

(V naslednjem označuje dopisnik s trpkim zasmehom in bridko odkritosrčnostjo večje število tako imenovanih »veljakov« in ostro obsoja njihovo kvarljivo in pogubno delovanje. Značaji posameznih oseb so tako dobro zadeti, razmere tako sočno in pravilno podane, da smo se le z velikim premagovanjem odločili, da izpustimo ta odstavek dopisa. Še enkrat hočemo biti prizanesljivi, ker vedno še upamo, da bodo kojsčanski »veljaki« spregledali in krenili iz zavožene in blatne poti na druga pota. Po žgočih orisih veljakov nadaljuje dopisnik. Opomure uredništva):

Skoraj vsi ti vzor-možje pa imajo še eno prelepo skupno lastnost, da so za slabo vneti, za dobro pa brezmejno zaspani. Celo tisti, ki so najnedolžnejši med njimi, ki ne morejo delati slabega, so tudi za dobro mrtvi. Te so kar v snu z drugimi prostovoljci povezali v snope. Vse te nedolžne in krive je sedaj — odkar so jih rešitelji zapustili — slaba vest prebudila iz globokega in omamljivega sna in hodijo s povešenimi očmi, tihi in plašni korakom mimo tistih mučnikov, katerim so izkazovali svoje junaštvo z bakljami in blagojejnimi olji... Takšna je slika kojsčanskih ljudskih pionirjev! Žalostna nam majka!

Morda so tudi naše politične organizacije s svojim premajhnim zanimanjem za Brda, posebno za Kojsko, malo zakrivile te obupne razmere. Ljudstvo je kulturno, gospodarsko in socialno popolnoma zapuščeno. Zavlada je velika mizerija. Mladina, ki zapušča ljudsko šolo mora takoj za kruhom v Francijo, kot nekda v prežalostno Aleksandrijo in Ameriko. Bog pošilja poleg dobrot, morda kot resen opomin za vse pogubonosno početje voditeljev, tudi točo, a vse nič ne pomaga. Zapuščeno ljudstvo je tako obupano in vino je tako dobro, da tudi če ga je malo, se po večini popije kar doma. Sledeči čas je, da se ljudstvo samo iztrezne, da terja od svojih voditeljev, vse tisto kar so dolžni storiti za kulturno in gospodarsko povzdigo Kojskega, ali pa naj jih prisili, da se umaknejo s svojih mest.

Spodnja Tribuša.

Pri nas je začel pred par meseci hoditi od hiše do hiše neki tukajšnji gostilničar ter je agitiral za snop. Obljubljal je vse mogoče stvari, kakor bi imel že vsa dovoljenja v žepu. Ljudem je zagotavljal podpore, invalidom pokojnine, nove mostove itd. Sam sebi, seveda v srcu pa si je radi tega romanja oblubljal politično tainštvo snopa, kar se mu je tudi pozneje v resnici izpolnilo. Na svoje tainmance je ujel okrog 40 domačinov. Ko so pa ljudje spoznali prevaro, so večinoma izstopili. Vendar je še ostalo toliko oseb, da se je mogla ustanoviti sekcija fašistovske milice. Neko nedeljo so jo mahnil v Gorico, da se preoblečejo. Popoldne so se že vrnili in se kazali po dolini. To jih je tolikanj utrudilo, da so zavili v neko gostilno, kjer so se napili in potem do dobra med seboj stekli. K sreči niso imeli orožja pri sebi, sicer bi bilo še kaj hujšega. Ubogi tajnik je svoje razdražene »soldate« komaj razdružil. Tako so se uvedli novi črnosrajčniki. Vsa čast pa gospodu »oštirju« in sedanjemu tajniku, da je postal tako zagrižen fašist, kakor je bil prej navdušen »edinjaš« in »napreden narodnjak«. Pa bo možak kmalu videl, da se je uštel.

Gorjansko.

V nedeljo dne 23. avgusta je priredilo naše prosvetno društvo prvo javno prireditev; kako so igralci nastopili ne bomo opisovali, ker kritiko prepustimo drugim. Občinstvo je bilo popolnoma mirno in je s pazljivostjo opazovalo igralce. Za uspehe gre v prvi vrsti zahvala našemu č. g. kuratu za njegovo neumorno delovanje in požrtvovalnost in zvezinemu režiserju ter maskerju. Zahvaljujemo se tudi drugim, ki so z darovi ali pa na katerikoli drugi način pomagali društvu. — Odbor.

Štanjel.

Naši ljudje se večkrat prahujejo, kaj pomeni, da ta ali oni dobi nalog, naj plača davke, ki jih je že odrajal, še enkrat. Dan za dnem se kupičijo na rame stiskanega kmeta novi davki, zdaj pa še take pomote, ki jih menda povzroča uradništvo pri komenski izterjevalnici davkov. Tudi njih biziško postopanje ljudstvu nikakor ne more ugajati. Za danes govorimo zelo milo, ker upamo, da se bodo razmere v tem oziru kmalu izboljšale, sicer bi se morali drugam obrniti. Več prizadetih.

Vipavska dolina.

(Shod v Logu pri Vipavi na mali šmaren.) Predstojništvo romarske cerkve M. B. v Logu pri Vipavi naznanja, da se bo tudi letos vršil romarski shod po stari navadi na mali šmaren 8. t. m. V pondeljek popoldne ob 3. uri se prične spovedovanje. Na razpolago bo več spovednikov. Na praznik se prične spovedovanje pred 5. uro. Sv. maše bodo ob 6. ob 8. in ob 10. uri. Pač pa opozarja predstojništvo na to, da če bi se na veliki ali mali šmaren v okolici Loga vršili javni plesi, bodo shodi po cerkvenih predpisih ukinjeni. Častite gg. dušne pastirje prosijo predstojništvo, naj svojim vernikom ta shod naznanijo.

Prvačina.

Odzval sem se povabilu in šel v nedeljo v Prvačino na veselico »Dram. krožek«. Imel sem priliko opazovati, kaj zmorejo kmečki fantje in dekleta, če hočejo. Igrali so »Mladega gozdarja«, ki ga je dramatisiral domačin Silvanov po znanem romanu istega imena. Igra je preprosta, a vendar ljudem silno ugaja, kar je dovolj glasno pričalo dolgo odobravanje in ploskanje po vsakem dejanju. Igralci so svojo nalogo prav častno dovršili in niso v tej igri prav nič zaostajali za drugimi dobrimi odri. Učili so se komaj dober mesec, pa se jim ni nič poznalo, da bi bili premalo pripravljeni. Glavne vloge so bile splošno dobro razdeljene. Župan in županija sta bila na mestu. Milka je prav dobro igrala, samo premalo je izražala svoj notranji boj in je delala v svoji ljubezni do Mirka prevelike skoke. Gledalec ni niti opazil, kdaj sta se navezala drug na drugega, kar je deloma tudi Mirkova krivda. Jožek je preveč mehanično poravnal spor med starši. Milko in Mirkom. Hostnik in Tine sta se dobro odrezala. Tine je bil včasih še prehud. Mirko ni bil dobro izbran, ker se je silno težko živjeti v nasprotno naravo in prepričanje. Koliko se mu je posrečilo, je vprašanje. Tine Sever in Kozmek sta posebno ugajala gledalcem, le da so se jezili, ker je Kozmek dosti pretiho govoril. Dekleta so ščebetala prehitro, enako tudi oba orožnika. Lep vtis so napravili fantje, ko so odhajali k vojakom, samo petje ni bilo popolno. Zakaj ne bi igralci govorili prav slovenski? Vsi odri se trudijo za to. V Prvačini pa se je poznalo, da si samo par igralcev prizadeva, da bi govorili dobro. — Šminke so bile na dekletih zgrešene. It. točka sme po novih določbah odpasti. Odmori so bili predolgi, ker igralci niso imeli menda nobene vaje, pri kateri bi postavljali kulise in nosili vse potrebno. Brez take glavne vaje nastane med prireditvijo zmešnjava. Tudi godba ni mogla pomiriti nestrpnosti. Pred igro je pel meš. zbor iz Rihemberga »Ples kralja Matjaža« in »Noč ob Adriji«, pri kateri pa je bil bas prešibek. Pevovodja »Lijaka« z Vogerskega bi moral bolj prikupljivo dirigirati. »Moja pomlad« je bila dobra. Drugi meš. zbor z Vogerskega ima premalo ženskih glasov. Tudi so pevci gledali samo note mesto tudi dirigenta, kar škoduje glasov. Vendar smo hvaležni in pevcem i odru. Le oder in razsvetljavo naj društvo popravi. Le pogumno dalje! Častitamo! — Po igri je bila šaljiva pošta in ponesrečen srečolov. Prostor za dobitke mora biti med lovljenjem na trnk vsem zaprt, da ne bo nerednosti in prepira. Tudi tista malenkost plesa naj bi odpadla. Prihodnjič javno povejte, da se bo smelo med prosto zabavo plesati, da ne pridejo zraven člani »P. Z.« Pa še to bi bilo umestno, da »Dram. krožek« pristopi k eni »Zvezi«. Danes morate pokazati, kaj si. Polovičarstvo nikjer ni dobro. Kam bi pristopili, menda ni težko določiti: saj vidite, da ne morete brez okolice živeti. Okolica, ki vas podpira, je v »P. Z.«

Od druge strani smo prejeli:

Zdelo se nam je, da pri nas ni mogoča kulturna prireditev brez plesa, oziroma veselica, ki se ne konča s plesom. Že dolga leta so minila, ki

so potrajala to našo domnevo. Danes moramo — na veselje — ugotoviti, da gre na bolje. Naš »Dramatični krožek« nam je v teku dveh mesecev podal ta dokaz — v nedeljo že drugič. Obe prireditvi sta se sijajno obnesli — brez plesa! Navadno smo ob takih prilikah krili zgubo plesa z dohodki igre, danes jih porabimo v povsem kulturne namene. Igra »Mladí gozdar«, ki je bila prvič podana, je privabila izredno mnogo občinstva. Pevske točke zborov iz Vogerskega in Rihemberka, žal niso prišle do prave veljave radi neprimerne prostora v kotu in velike dvorane, dočim so bili pevci res dobri. Igri sami se je poznalo, da ni strokovno delo. Take dramatisacije, (če jih lahko tako imenujemo!), so zastarele, ker so za danes presuhoparne. Priporočljive so igre z jasno vsebino vzgojnega namena. Kar je dobro za roman, za igro ni dobro. Dolgi dvogovori, naravnost prepisani v igro, izmučijo gledavca, dočim bi skrajšani in duhovitejši dosegli uspeh! Mislím posebno nastop Sever - Kozmek - Špela! Tudi so v »dramatisaciji« posamezni dogodki tako zgneteni, da nismo vedeli ali se vrši dejanje na vasi, v gozdu, zjutraj ali zvečer, ob lepem ali slabem vremenu, na delavnik ali praznik, kajti o vsem tem se je pri vsakem dejanju govorilo. — Igrí »Mladí gozdar« manjka še mnogo, če se jo bo zahotelo komu izpopolniti. — V igri so posebno ugajali nadgozdar Hostnik in Tine, ki bo ob dobri režiji še kaj dosegel, dalje Marjana, Kozmek razven v četrtem dejanju in Jožek (ki pa ni nosil že pred več desetletji še laške »mundure«!) Lepa je bila slika v četrtem dejanju. Dekleta so ugajala, medtem ko so fantje vstajali kot šolski otroci če je kateri govoril. Na izgovorjavo naj režija v bodoče bolj pazi in odpravi zoperno el'-kanje! Igrali so po večini sami mladi in novi igralci in igralke, ki so pa pokazali, da se da z njimi mnogo napraviti. Zato po poti za prireditvami izpred petih let in še višje. To bodi skrb »Dramatičnega krožka« — v plemenito tekmo s sosedi in v dobro skupnosti naši!

Postojna.

(Jesenska veselica.)

V nedeljo dne 6. t. m. se bo vršila pri vsakem vremenu v »Postojnski jami« običajna jesenska veselica z izredno bogatim sporedom. Svirale bodo razne koncertne in plesne godbe, kr. podzemeljska pošta bo obratovala, za telesni blagor bo skrbela priznana jamska restavracija, prvič se bodo izvajale v podzemeljskih prostorih varietetne predstave, itd. itd. Ta dan bo vozilo v Postojno več posebnih vlakov po 40% znižani ceni; ista ugodnost velja tudi za vse redne vlake. Nihče naj ne zamudi ugodne prilike, ki se mu nudi, da občuduje nekaj ur ta podzemeljski raj.

Črni vrh.

»Kat. del. družba« priredi dne 6. t. m. celodnevni izlet v Črni vrh nad Idrijo. Spored: I. Ob 10. uri: Sv. maša, poje več zborov skupaj sledeče pesmi: 1. Adamič: Knezi rajski. 1. kitica za blagoslov. 2. Haydn: Pred Bogom poklekajmo. 3. Hladnik: Že pada mrak v dolino. 4. Vaupen: K Tebi Jezus mili. 5. Hribar: Prečisto Jezusa srce. 6. Adamič: Knezi rajski. 2. in 3. kitica za blagoslov. 7. Povsod Boga. II. Po sv. maši koncert na trgu; godba »Kat. del. družbe« Idrija; ob 12. uri skupno kosilo. III. Ob 2. uri popoldan litanije. IV. Ob 3. uri popoldan javna telovadba idrijskih telovadnih odsekov s sledečim sporedom: 1. Proste vaje članov. 2. Proste vaje naraščaja. 3. Orodna telovadba članov na bradli in drogu. 4. Proste vaje gojenk. 5. Proste vaje članic. 6. Skupine članov. 7. Orodna telovadba I. vrste na drogu. 8. Proste vaje članic v devetorici — s petjem. 9. Skupina. V. Po telovadbi prosta zabava. — Skupna pesem es-dur: »Rožmarin« za mešan zbor. — Vstopnino k javni telovadbi: sedeži 2 liri; stojišča 1 liri. — V slučaju slabega vremena izlet odpade.

Otalež.

Nekaj neprijetnega, svinčeno-težkega je leglo na našo vas... Kaj bi neki bilo? Morda je legla nanjo težka slutnja, ki že iz dalje pričakuje bridkih in skrbi polnih časov, morda pa je še spomin na komaj zaceljene rane, katere nam je zla roka pravkar zadala? Nič več ni tistih prijaznih in solnčnih dni kot nekdanj in zdi se, kot da ni več jutra v našem življenju. Le poglej v obraz človeku, ki hiti mimo tebe, le poglej mu v oči! V njih se razodeva strah, kot bi pravkar preživel hude sanje. Oj, vem, ljudje, zakaj je mrak na vašem čelu, v srcu! Nesreče vas tepejo kot svetopisemskega Jaba. Danes vam plamen vpepeli streho, jutri pa prav po turško oropa nevernik božje svetišče. Komaj se zaceli ena rana, že se odpre druga, še večja, še strašnejša. Kam plovemo? Bomo li večno trpeli v strahu in trepetu in ni roke, ki bi nas osvobodila? Kaj smo prijadrali nazaj v srednji vek, da ni več pravice in da močnejši mikasti slabейšega po svoji volji? — Pa pustimo tiste grenke spomine in ozirimo se v sedanost! Morda se je trudni popotnik že pomudil kdaj v naših krajih. In ko se bo vrnil, bo vedel povedati marsikaj lepega o njih. Z zanosom bo pripovedoval o naših pisanih travnikih, cvetočih vrtovih in razoranih njivah in hvalo bo pel našim goram, ki nas obdajajo kakor venec nevestino glavo. Res, lepe so naše gore. Še krasnejše se nam zdijo morda zato, ker se raprostrirajo po njih naši ljubljenci, temni orjaški gozdovi, priča zgodovine naših dedov in glasniki nekdanjih zlatih časov. A čujte! Ti gozdovi, katerim bi morali biti hvaležni, da nas čuvajo pred nalivi in viharji, padajo danes nemo pod sekiro, da se napolnijo žepi nenasičnega kapitalizma. Oj, vem! Marsikomu se oglašava v srcu vest, da ne dela prav, ker prodaja svoje gozdove, a pisani tisočaki, medene besede in cekinasto vino kmalu vdušijo tisti glas in sekira poje naprej svojo mrtvaško pesem. A prišlo bo spoznanje, vse brdko in grenko, ko bo seveda že prepozno... Trije ogli domačije bodo takrat že podrti in niti jok obupane žene jih več ne dvigne. Da se popravi to, kar se je tako brezvestno zagrešilo nad našimi gozdovi, se ustanavlja nekako v nadomestilo mlekarne, tako tiho, kot so kristjani za časa Nerona opravljali svoje daritve. Sicer je misel jako lepa, zlata vredna. Soj mlekarne so zelo važen činitelj v gospodarstvu našega ljudstva in morda edini vir dohodkov, a ne zamerite, če rečem, da jih je — preveč. Saj rastejo kakor gobe po dežju in kmalu bo vsaka hiša imela lastno mlekarno. Ljudje moji! Za vse tri vasi: Otalež, Plužnje in Gazec zadostuje ena sama. Tej posvetite svojo skrb, da se izpopolni vsestransko in da bo lepše procvetala. Ne trošite novcev brez potrebe. Namesto, da bi plačevali z njimi novega mlekarja, namesto da bi si nabavljali novo orodje, naložite ga prav lepo v hranilnice! In kaj naj rečem o našem društvu? Vse kaže, da je zagrinjalo padlo in da so šli diletanti na počitnice. Vsaj nič več ne čujem o kaki drami razen, če si kje fantje preštejejo svoje kosti. Še celo pesem, ki je ob jasnih nedeljskih popoldnevih kipela v praznično ozračje, je utihnila, kakor utihne ptič, če mu pristrižeš peruti. In če vprašate: »Kje ste vsi zakaj vas ni več,« ti vsak potroži: »Ej, trudni smo, da nas kosti bolijo.« In to bo najbrže tudi res, zato ne bom sodil. Saj se bliža zima, takrat bo časa več, duh prožnejši, volja vstrajnejša. Takrat bomo ustvarjali... — To, gospod urednik, je zgodba o trpečem ljudstvu, utrgan list iz naše tuge in ko bo duša vesela, se že še oglasimo. *Nekdo.*

Sv. Višarje.

Predno potegne mrzel veter čez vrhove naših gor, se moramo še enkrat spomniti naše preljubljene božje poti na Sv. Višarjah. Zadnji naš poziv ni bil brez odmeva in tudi tokrat upajmo, da ne bo zastoni. Za veliko gospojnico je bila cerkev oba prazni-

ka nabito polna. Od vseh strani naše domovine so prihiteli romarji v najčistnejšem številu. Bilo je samih sv. obhajil čez 1500. V ogromnem številu je bila zastopana naša sosedna Jugoslavija; 802 romarja sta prišla pod vodstvom stolnega župnika in kanonika msgr. dr. Tomaža Klinarja iz Ljubljane. V obilnem številu so bile zastopane naše sosedne dekanije: Bovec, Kobarid in Tolmin. Iz Gorice same je prišlo 42 tretjerednikov pod vodstvom č. g. P. Romualda, ki je v dveh slovenskih in enem nemškem govoru navdušil romarje za čast božjo. Tako je prvi povojni praznik velike gospojnice dosegel skoraj predvojno število romarjev, česar seveda nismo pričakovali! — Ljubitelji Marijini! Gotovo še niste bili letos vsi tu gori. Pohitite! Na vrata vaših pobožnih src trka že drugi Marijin praznik: Njeno Rojstvo 8. septembra. Zatorej pridite in natrgajte si planinskih rož, ki najlepše cveto ob vznožju Marijinega oltarja na Sv. Višarjah! Tudi za ta praznik bo romarijem dovolj duhovnikov na razpolago.

*Vaš znanec.***Kazlje na Krasu.**

Izvanredno slavlje je praznovala naša vasica dne 4. julija leta 1875. in letos 16. avgusta. Dne 4. julija l. 1875. je naš domačin č. g. Ant. Kjuder daroval svojo novo mašo v naši domači cerkvi sv. Lovrenca. Dan 16. avgusta nam ostane tudi vsem v spominu, ko smo se udeležili njegove zlato maše. Daroval jo je tudi v naši cerkvi ob udeležbi šestih svojih sobratov duhovnikov. Med njimi se je nahajal tudi č. g. monsg. Slavec iz Trsta. V teh pedesetih letih je slavljeneč služboval na mnogih krajih, zadnjih petindvajset let je bil v službi v Barkovljah pri Trstu. Na svoja stara leta se je preselil v svojo rojstveno vasico uživati zasluženi pokoj. Kako je bil spoštovan in priljubljen Barkovljanom je pokazala njegova zlata maša dne 16. avgusta. Ogromno število ljudstva iz Barkovelj ga je posetilo isti dan osebno in tudi z brozjavimi častitkami, ter zahtevalo da mora še enkrat ponoviti svojo zlato mašo v Barkovljah. Ta želja se jim je tudi izpolnila kaj prvo nedeljo to je 23. avgusta.

Tudi mi Kazljani želimo našemu č. g. mons. da ga Bog še dolgo ohrani in da bi učakal in obhajal še biserno sv. mašo v zdravju in zadovoljstvu. *Občinarji.*

Skrilje.

Malo pozno je sicer, toda ker se ni nihče spomnil, se moramo v današnji »Goriški Straži« v par besedah spomniti pok. Leopolda Rustie iz Skrilj št. 84, umrlega v goriški bolnici pričetkom julija po kratki, a mučni bolezn. Umrli je v cvetu mladosti; bil je pridni in vztrajen delavec, dober tovariš in zgleden mladenič. Njegova nepričakovana smrt ni potrla samo obitelji Rustij, marveč sploh vse, ki so ga poznali in visoko cenili njegove vrline.

Pogreb nepozabnega mladeniča, ki je bil prepeljan na domače pokopališče, je bil kljub delavniku prav lep; menda ni bilo nikogar v cerkvi in pozneje na pokopališču, da se mu ne bi zarosilo oko, ko je zapelo pretresljivo žalostinke dobnavsko društvo, čigar marljiv član je bil pokojnik za časa svojega bivanja na domu.

Polde, bodi Ti lahka domača zemljica! *Tovariš.*

Gor. Branica.

V nedeljo 6. t. m. priredi naše prosvetno društvo veselico, h kateri prav vpljudno vabimo sosedna bratska društva. Prireditelj se bo vršila pri Kodretih ob 3. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Stelle steline, italijanska deklamacija. 2. V pepelnici noči (S. Gregorčič) deklamacija. 3. Nekje na Francoskem (E. Adamič), poje mešan zbor. 4. Jeftejeva prirega (S. Gregorčič), deklamacija. 5. Dom, J. Jalenova drama v 4. dejanjih. 6. Zamorec, burka v 1. dejanju. 7. Tekica (E. Adamič), poje mešan zbor. 8. Prosta zabava, petje, godba itd. — Pri prireditvi sodeluje

iz prijaznosti tamburaški zbor iz Ribenberga. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na naslednjo nedeljo. »Vsi, ki se hočete iznebiti težkih misli in se poživeti, pridite! ne bo vam žal!« K obilni vdeležbi vabi *odbor.*

Pliskovica.

Naše »Prosvetno društvo« priredi prihodnjo nedeljo dne 6. sept. ob 3½ pop. svojo prvo veselico na dvorišču g. Al. Suča št. 54 in sicer z sledečim sporedom: 1. »La bandiera tricolore« ženski zbor. — 2. S. Gregorčič »Življenje ni praznik«, deklamacija. — 3. »Čolnčič«, mešan zbor. — 4. J. Stritar »Na senožeti«, kuplet. — 5. D. Doktorič »Goriške trte«, mešan zbor. — 6. Dr. Krek »Tri sestre«, šalegra v 3. dejanjih. — 7. P. Jereb »Ah ti boni...«, mešan zbor. — 8. »Izgubljena stava«, šaljiv prizor. — 9. E. Adamič »Nekje v Franciji«, mešan zbor. — Pričakujemo, da nas v obilnem številu posetijo vsi prijatelji poštene in vesele zabave tudi iz bližnjih vasi.

Pozdravi fantov - vojakov**Pismo iz Casiano.**

Slovenski fantje letnika 1905., ki služimo pri 19. topničarskem polku v Firenci pošiljamo pozdrave s strelnih vaj staršem, bratom, sestram, fantom, dekletom in vsem čitateljem »Goriške Straže«. Ker dobivamo malo poročil od naših domačih, se lepo zahvaljujemo »Straži«, ki nam redno donša novice iz naših krajev.

Lipičar Jakob, Dol-Kal; Žniderčič Jožef, Ukanje pri Marijinem Celju; Vodopivec Ivan, Perozi Andrej, Dornberg, Rijavec Jožef, Paulin Fr., Trnovo; Jarc Franc, Vogersko; Vidmar Ivan, Šturska gora; Nusdorfer Franc, Šmarje; Bolčina Jožef, Šturje; Rožič Anton, Krasno; Butolo Fr., Postojna; Matko Ivan, Postenje; Uršič Marjo, Kranja vas; Kuštrin Rudolf, Pečine; Drole Avguštin, Nemški Rut; Nabergoj Jožef, Lozice; Hojak Jožef, Čepovan; Rutar Jožef, Jelšane; Macarol Otmar, Skopo; Lazar Franc, Pečine, Nanut Peter, Štandrež.

Pismo iz Rocca San Casciano.

Slovenski fantje-vojaki pri 19. polku polj. topništva iz Rocca San Casciano pošiljamo pozdrave našim dragim po širni Primorski. Po tridnevnem potovanju iz Florence smo dospeli v to vas, ki leži v apeninskih gorah med Bolonijo in Faenzo. Vas je lepa. Poslopja, trgi in drevoredi ji dajejo sliko malega mesta, tako da imamo v prostih urah še dovoli zabave. Ljudje so prijazni, postrežljivi in zelo organizatorični. Njih domača godba, ki je izborna ubrana, nam v večernih urah na glavnem trgu svira in krati čas s komadi iz oper in drugih pesmi. — Tukaj ostanemo približno en mesec, potem nasvidenje; nekateri pridemo z odpustom, drugi bomo sledili z dopusti. — Gabrijelčič Anton, Kožbana; Osmuk Srečko, Grahovo; Lozej Rihard, Škrbina; Žafran Michael, Kal pri Stržišču; Muzič Jožef, Vrhovlje; Trpin Jušt, Podgora; Blažina Anton, Gabrovca pri Proseku; Vidmar Štefan, Velikonja Stanko, Dol-Otlica; Faganel Bogomil, Faganel Ciril, Vrtojba; Ukmar Ludvik, Kopriva; Klančič Mirko, Miren; in drugi.

Pismo iz Rima.

Slovenski fantje pri 82. pešpolku v Rimu pošiljamo pozdrave svojim staršem, bratom in sestram, fantom in dekletom, posebno pa onim, ki so nas tako hitro pozabili. Pozdrave tudi vrli »Goriški Straži«. — Jermol Avgust iz Avč; Jellersič Ludvik iz Merč; Cerkvenik Viktor iz Zgornjih Prem; Rutar Ivan iz Poljubinja; Blažič Jožef iz Deskel; Dekleva Ignacij iz Radohove vasi; Bric Leopold iz Grahovega; Brecl Ivan iz Aidovščine.

Darovi.

Ubožna kongregacija v Biljani je prejela naslednje darove: Saurin-Domenis novoporočenca L 10; Kožlin-Sfiligoj, novoporočenca L 10; Mari-

nič-Mičigoy, novoporočenca L 10; Kožlin-Marinič, novoporočenca L 3 20 stot.; Tomadoni in Jaconcig iz Krmina L 2; Prireditelj veselice na Dobrovem dne 26. 7. 1925. L 150. — Odbor se vsem darovalcem najiskreneje zahvaljuje in prosi, da se ob vsaki priliki najdejo posnemovalci.

Za sv. Višarje so darovali: Župnija Hrenovice L 217; župnija Vipava (II) L 35; kuracija Ubeljsko L 185; vikarijat Lokavec pri Ajdovščini L 465; župnija sv. Lucija L 230; župnija Roče L 213.50; župnija Idrija ob Bači L 275.40; Romarji iz Grgarja-Ravnice L 100; duhovnija Landar (Videm) L 430; N. N., Soča L 10; A. Besednjak, Kamnje L 5; kuracija Ročinj L 50; — Iskrena hvala!

Oskrbništvo sv. Višarij.

Za »Slovensko sirotišče«: »Zadružna zveza« v Gorici ustanovniko L 200. Naj bi ta zgled posnemale vse naše zadruge, ki so včlanjene pri »Zadružni zvezi«! Sirotišče je namreč ustanovljeno na najširši podlagi in imajo vsi ustanovniki, ki plačajo enkrat 200 L in podporniki, ki plačujejo najmanj 10 L na leto pravico udeleževati se vseh občnih zborov in pri njih glasovati. Štirje pastirji na Lokvah 15 lir.

Za slovensko »Alojzijevišče« daroval N. N. 25 lir. — Bog plačaj!

Kmečka posojilnica v Volčah

ima dne 8. septembra svoj

redni občni zbor

ob ¾11 uri popoldne.

DNEVNI RED:

1. Odobritev rač. zaključka za l. 1924.
2. Slučajnosti. *Načelstvo.*

Občni zbor

Ljudske posojilnice

v Šempasu

se bo vršil dne 13. septembra t. l. ob 9. uri predp. v posojilničnih prostorih. — Dnevni red po pravilih. *Načelstvo.*

Ljudska posojilnica v Iderskem

bo imela svoj

redni občni zbor

dne 6. septembra t. l. ob 3 uri popoldne v svoji pisarni s sledečim dnevnim redom:

Poročilo nač. in nadzorstva.
Odobritev računa za l. 1924.
Volitev nač. in nadz.

Načelstvo.

ZAHVALA. — Podpisana se tem potom srčno zahvaljujem g. Iyanu Kocina iz Medane št. 21. za vrnjeno vrečo kave, katero sem zgubila na poti.

*Ana Prinčič, trgovka, Vipolže.***POZORI!**

Naznanjam, da sem otvoril v lastni hiši v Solkanu (Solčanska cesta) lastno TRGOVINO Z MEŠANIM BLA-GOM. Blago prvovrstno, cene zmernne, postrežba točna. — Za obilen obisk se priporoča

IVAN SELIŠČEK, SOLKAN 369.

VINARŠKA ZVEZA v Gorici naznanja, da se je preselila s svojo zalogo vina v ulico Formica šte. 1. tik Piazza Corno.

ONA OSEBA, ki je zgubila dne 30. avgusta t. l. torbico, oziroma denarnico na Sv. gori naj se oglasi pri upravi »Goriške Straže«.

SODI za belo in črno vino, velikost 6—7 hl., v dobrem stanju so na prodaj Corso Vitt. Em. III. št. 91. Gorica.

ZADRUŽNA TISKARNA V GORICI nujno rabi izvežbane delavke za pripogibanje pol (falcarije). Pismeno ali ustno takoj se javiti. Riva Piazzetta šte. 18.

INTELLIGENTNO DEKLICO, staro 15—16 let, sprejme kot vaitenko zobozdravnik v Gorici. Naslov pri upravnistvu lista.

PRIDNO, POŠTENO IN SNAŽNO DEKLE dobi prav dobro službo pri mali družini. Naslov pri upravi lista.

LEPO POSESTVO z dvema novima hišama ob državni cesti, pripravljena za vsako obrt, z lepimi travniki in njivami v prav lepem kraju se prodaja pod ugodnimi pogoji. Več pri upravnistvu »Straže«!

MED kupi v vsaki množini tudi v panjih Žnideršič & C.o v Bistrici. (Prov. del Carnaro). Pošljite vzorec.

PRI UPRAVI »Goriške Straže« je na prodaj časopisni papir.

V. Ljubljanski vzorčni velesejem

od 29. avgusta do 8. septembra 1925.

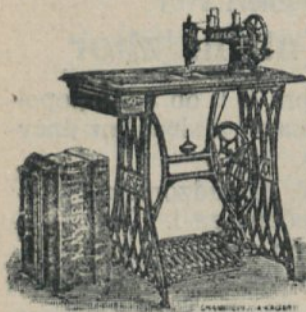
Za nakup vstopnice, ki stane Din. 50 in daje kupcu pravico do znižanega jugoslovenskega konzularnega vizuma za Din. 20, kakor tudi 30 odstotni popust na italijanskih in 50 odstotni popust na jugoslovenskih železnicah obrnite se do komisarja sejma za Italijo Jos. Čehovina v Trstu, Viale XX Settembre 65 I. — NB. Za one obiskovalce, ki stanujejo izven Trsta, bo poskrbel omenjeni komisar uradnim potom jugoslovenski konzularni vizum. V ta namen naj se mu dostavi potni list skupno z zneskom Din. 50 za vstopnico, Din. 20 za konzularni vizum in Lir 5 za poštne in režijske stroške.

Röntgenologični zavod

za zdravljenje in diagnostiko

primarija DR. A. DE FIORI
v GORICI, CORSO VITT. EM. III. št. 14

SPREJEMA OD 9 - 12 IN 2 - 4

Prav gotovo je, da najboljše originalne ŠIVALNE STROJE in DVOKOLESA iz najboljših nemških tovarov dobite le pri dobro znani tvrtki:

FRANC SAUNIG - GORICA
VIA CARDUCCI 25, (prej Gosposka ulica)

Pred nakupom oglejte si veliko izbiro ali pa zahtevajte cenik.

Dr. Rosato - Idrija

zdravnik - kirurg in zdravnik za porode, bivši asistent glavne bolnice Regina Elena v Trstu.

Ordinira: od 11-12 — od 2-3
vsako sredo od 9-11 ure v Spodnji Idriji.

Dr. ALFONZ SERJUN

zdravnik v Tolminu

ne sprejema do 15. septembra

Stolpne ure

najmodernejšega sistema ki se navijajo vsakih 8 dni imam v zalogi

Franjo Štolfa, urar
Komen na Krasu

ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. MERMOLJA

špecialist za ustne in zobne bolezni, ordinira

v GORICI na Travniku 5/II.

od 9. do 12. in od 3. do 5.

Lloyd Sabauda.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko:

veliki brzoparniki:

Conte Verde 22. 9. 1925.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Principessa Maria« 12. 10. 1925.

»Principe di Udine« 16. 9. 1925.

Iz Genove v Buones Aires 19 dni.

v Avstralijo:

»Re d'Italia« 25. septembra 1925.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke zastopnik

F. Rosich, Gorica,
Via Contavalle št. 4.

Ljubljanska posojilnica

r. z. z o. z. v LJUBLJANI

Mestni trg šte. 6.

Hranilne vloge na knjižnice in tekoči račun

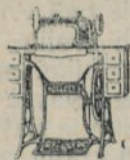
obrestuje najugodnejše

Posojila daje proti popolni varnosti na vknjižbe in proti dobremu poroštvu

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

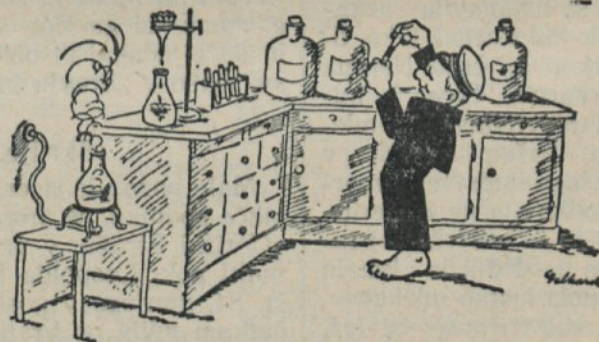
Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Cene zmerne!

„Mundlos“ šivalni stroji
„Göricke“ dvokolesa, motorini „Fian“
belgijske puške se vdobe le pri
Josipu Kerševaniju-Gorica

Piazza Cavour št. 9
Mehanična delavnica, Piazza Cavour šte. 5.

Pri znanstvenih poskusih je dognal,

da Burgit obliži, izprva le domače sredstvo, tudi popolnoma odgovarjajo vsem znanstvenim zahtevam. Pri natančnih poskusih je Nione Burgit z veseljem dognal, da nima Burgit nikakih škodljivih sestavin, ki bi povzročale vnetje kože ali celo zastrupljenje krvi, kot se to pri drugih izdelkih včasih dogaja. Oblika Burgit obliža za kurje oči je taka, da se ne dotakne druge kože razen kurjega očesa ter kurje oko v par dneh izgine. Nobeden tovarnar ni tako natančen, kakor »Nione Burgit«, utemeljitelj Burgit družbe, ki se tekom 19 let vedno bolj izpopolnjuje.

Držite se 19 letnega izkustva in zahtevajte izrecno »Burgit«, ki ga dobite lahko v vsaki trgovini te vrste. Potem boste tudi Vi tako dejali kot oni gospod Gottfried Seifried, ki nam je pred kratkim pisal iz Brooklyna v severni Ameriki takole:

... »Pred osmimi leti sem strašno trpel vsled kurjih oči, toda po enkratni uporabi Vašega Burgita so mi izginile. Ne poznam nobenega izdatnejšega sredstva kot je »Burgit« in ga lahko priporočam vsem, ki trpe na kurjih očesih.«

Burgit izdelki stanejo v zavojih po dva komada: Burgit obliž za kurje oči lir 2.50, Burgit navaden obliž lir 3; Burgit nožna kopelj lir 2.50; 12 dvojnatih ovojev pa lir 25.

BURGIT DRUŽBA, FREILASSING, BAVARSKO.

Edini zastopnik za Benečije

S. A. - G. R. G. - Gorica, Cavourjev trg 7-3.

Zaloga v Padovi — Via Sorio 76.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica
in rezerve:

CENTRALA

Rezerva S H S

Din. 50,000.000

LJUBLJANA

10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje: na vložne knjižice po čistih 4%. (davek plača banka sama). Na tekoči račun ter proti odpovedi najbolje po dogovoru.

Sprejema tudi dinarske vloge in jih obrestuje najugodnejše. — Izvršuje denarna nakazila na tu in inozemstvo. — Nakupuje in prodaja svakovrstne valute, vrednostne papirje in srečke.

Plača vedno priznana najvišje dnevne cene za obveznice vojne odškodnine (bone).

Izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.